

දුලෙන් සංඛ්‍යා ලිජයන ගේඹ

නාගරික ප්‍රත්‍යාවහා කාවර්තන අධිකරණ
Urban Settlement Development Authority
නෙර තුළයිරුම්පු අධ්‍යිකරුත්ති ආථ්‍යකාරා සංඟ

සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාලය
ස්‍යාතාර මෙම්පාට්-ආප පැනීයකම්
Health Promotion Bureau

UNICEF
for every child
ව්‍යුත් ව්‍යුත් ව්‍යුත්
youth · culture · independence
youth · culture · independence

ආදර්තීය දුවේ ප්‍රතේ.....,

සබන් යොදා, හොඳින් අතුල්ලා දැකත් සේදීමෙන් ඔබට
බේවන රෝග බොහෝමයකින් ආරක්ෂාවිය හැක.....

ඔබේ සූන්දර සිනහව රුකු ගැනීමට උදෑස්‍යන සහ රාත්‍රී
නින්දාට පෙර ණ්ලෝරයිඩ් දින්තාලේපයකින් දිනකට දෙවරක්
දුන් මදින්න

නිවැරදිව දැකත් සේදීමෙන් ඔබට ලංඛෙන ප්‍රයෝගන

- ① → සේසිදුව හා ලුස්සනට සිටිව ගැකිවේ
- ② → උග්‍ර සාදන චෙත්ස වැනි ඇයව නොපෙනෙන
විෂ්වීය බොගොලයක් විනාය වේ
- ③ → ජාවාය, බේරිවන ඇයු උග්‍ර හා යුව්සන උග්‍ර
වුළක්වා ගැනීමට උදෑව වේ
- ④ → ඇයිලිකර අත්‍ර හා සමේ ඇතිවන ආස්ථාන
වුළක්වා ගැනීමට උදෑව වේ
- ⑤ → දැන් හා ඇයිලි මගින් තවත් අයකුට උග්‍ර විෂ්වීය
බැජෙන යාම වුළක්වා ගැනීමට

වියංග මැදුක්ලීව පසු

ත්‍රිඩා කිරීමෙන් පසු

පිරිසක් සමඟ
ගැවසීමෙන් පසු

දැක්න්
සේව්දලු

ගමනක් ගොක් තැමිනි පසු

කිවිසුමකින්, කැස්සකින්,
සොටු සිරීමෙන් පසු

ජ්‍යෙෂ්ඨ ගැසේමු

ආයතනයකට පාසලකට
අශ්‍යාලිවීමට පෙර

කෑමට පෙර

ප්‍රධාන සුරක්මු

යෝග ලක්ෂණ ඇති අයට
උවැටන් කිරීමෙන් පසු

වැකිකිලි යාමෙන් පසු

දැඩ් සේඛ

අත්වල සබන් ගා
අත්ල භා පිටි අත්ල
අත්ල්ලන්න

දැකත් හොඳින්
තෙමා ගෙනන

සබන් යොදා තැපැල 20 කට වැනා

පිරිසිදු වනුරින් දැකත්
හොඳින් සෝදන්න

අඟලිලිතුවූ භා නියපොතු
අත්ල මත තබා රවුමට
අත්ල්ලන්න අත් දෙකටම
මෙය කරන්න

ගැනීමේ ජයවල

3

අභ්‍යන්තර අනෙක් අන් අභ්‍යන්තරකරු
අනතර යට්ටමින් නොදින්
අතුල්ලන්න

4

අත මිට මොළවා පිටිපත්ල
අනින් අන් අන්ලේ
අතුල්ලන්න

වෙශෙස අනුලු සේදිය යුතුය

5

දෙපත්ම මාපට අභ්‍යන්තර
නොදින් අතුල්ලන්න

6

අභ්‍යන්තර නවා පටලා
දෙපසට කරකවමින්
අතුල්ලන්න

01. මුඩ් සොබනට හිතකර ආහාර ගැනීමට පුරුදු වෙමු

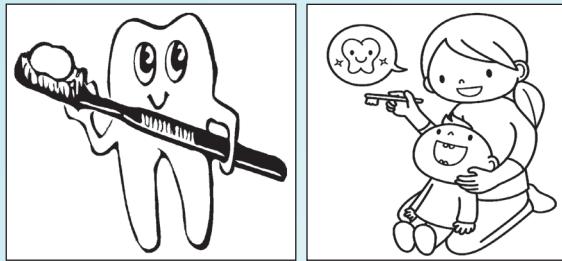
- ▶ ප්‍රධාන ආහාර වේල් තුනට ධාන්ස, මස්, මාල්, කරවල අතරින් වික් වර්ගයක්, අලුත් වැළවල් සහ පළතුරු අඩංගු සමඟල ආහාර වේලක් ගැනීමට පුරුදු වෙමු.
- ▶ පැණි රස හා බිස්කට්, බතිස් වැනි ඇඳෙන සුළු පිටි සහිත ආහාර ගන්නා වාර ගණන සහ ප්‍රමාණය හැකිතාක් දුරට අඩු කරමු.
- ▶ පැණි රස කෑම හා ඇඳෙන සුළු පිටි සහිත ආහාර වෙනුවට ස්වාහාවික නැවුම් පළතුරු, වැළවල්, කිරි සහ ධාන්ස වර්ග ආහාරයට ගැනීමට පුරුදු වෙමු.
- ▶ කඩ්ම පළතුරු යුතු හා සිසිල් දීම වෙනුවට උතුරුවා නිවාගත් ජලය පානය කරමු.

2. තිවැරදිව දත් පිරසිදු කරමු

- ▶ දත් මැදීම ආරම්භ කළ යුත්තේ පළමු කිරී දත මත වූ ඇසිටය.
- ▶ උදෑසන හා රාත්‍රී නින්දට යාමට පෙර දිනකට දෙවරක් දත් මඳුමු.
- ▶ දත් මැදීම සඳහා ප්‍රමිතියට අනුකූල කුඩා නිසක් හා මඳු කෙදී සහිත දත් බුරුසුවක් හාවිත කරමු.
- ▶ ග්ලෝරයිඩ් නියමිත සාන්දුනායෙන් අඩු (1000 -1500 ppm) දත්තාලේපයක් හාවිත කරමු.
- ▶ දත් මැදීමේ දී දතක පිටත ඇතුළත හා සපන මතුපිට යන තුන් පැන්තම මඳුමු. විදුරුමක හා දත හමුවන උරය වැකි අවධානයක් යුතුව මඳුමු. අවසානයේ දී දිව මතුපිට මඳුමු.
- ▶ නිසි පරිදි විනාඩි 2ක කාලයක් දත් මඳුමු.
- ▶ දිනපතා දත්ත පට (plaque) නිසි ලෙස ඉවත් කිරීමෙන් විදුරුමසින් ලේ ගැලීම, විදුරුමස් ඉදිමීම හා රතු වීම ව්‍යුත්වාගත හැකි වේ.

- ▶ ග්ලෝරයිඩ් සහිත දුන්තාලේපයක් අනිවාර්යයෙන් ම භාවිත කරමු.
- » වයස අවුරදු 3 දක්වා - දුන්තාලේප තුළ පටලයක්.
- » වයස අවුරදු 3 සිට 6 දක්වා - මෙම ප්‍රමාණය කඩල ඇටයක ප්‍රමාණය දක්වා කුමයෙන් වැඩි කරන්න.
- » වයස අවුරදු 6 හෝ ඊට වැඩි - කඩල ඇටයක ප්‍රමාණය.
- ▶ දත් මැදිමෙන් පසු මුඛය සේදුහැරීම අවශ්‍ය නොවේ. කෙළ ගැසීම වඩාත් උචිත වේ. කෙළ ගැසීමෙන් පසු මුඛයේ රැදෙන ග්ලෝරයිඩ් දුන්තාලේප සූල් ප්‍රමාණය මගින් ඔබගේ දත් දිරායාමෙන් ආරක්ෂා කරයි.
- ▶ දත් බුරුසුව අන් අය සමග හවුලේ භාවිත නොකරමු.
- ▶ දත් බුරුසුවේ කෙදි ඇත් වූ විට විය ඉවත් කර නව බුරුසුවක් භාවිතයට ගනිමු. ගෙවී ගිය බුරුසුවකින් මැදිමෙන් දුන්ත පරි නිසි ලෙස ඉවත් නොවේ.
- ▶ දත් මැදිමෙන් පසු දත් බුරුසුව නොදින් සේදා සපයා ඇති කවරයෙන්(Cover/cap) නිසි ලෙස ආවරණය කොට සිරස්ව රඳවා තබමු.
- ▶ බුරුසුව නැවත භාවිත කරන විට යළි සේදිමෙන් වළැකිමු. මෙමගින් දුන්තාලේපයේ පෙනා නැගීම අවම වන බැවින් ඉක්මනින් කෙළ ගැසීමට අවශ්‍ය නොවේ.

03.

සුපරීක්ෂාකාරී වෙමු

- ▶ මාසයකට වරක් මුහුණ බලන කන්නාඩියෙන් තමාගේ මුඛය තමාම පරීක්ෂා කරගනිමු.
- ▶ අවුරුද්දකට වරක් දැන්ත වෙදුනවරයෙක් හෝ පාසල් දැන්ත විකිත්සකවරියක් වෙත ගොස් තම මුඛය පරීක්ෂා කරගනිමු.

මුඛ රෝග මුල් අවධියේදීම හඳුනාගනිමු

- » දත් මත අඟි සුදු, කහ, දුමුරු හෝ කළු ලප
- » අප දත් මදින විට විදුරුමසින් ලේ ගැටීම
- » දත්වල පිහිටිමේ වෙනසක්
- » දත් හිර වැටීම සහ දත් අතර කෑම රැඳීම
- » මුඛය ඇතුළත ඕනෑම ස්ථානයක අසාමාන්‍ය සුදු හෝ රතු ලපයක්, තුවාලයක් හෝ වර්ධනයක්

ඉහත මුඛ රෝග හඳුනාගත් වනාම
 නිසි උපදෙස් සහ ප්‍රතිකාර සඳහා යොමු වෙමු

04. දෑන් වලට සිදුවන අනතුරු වළකම්

- ▶ දෑන් භාවිත කොට බෝතල්වල මූඩ් ගැලවීම, යකඩ කම්බි නැවීම හා කැස්ම වැනි දේ කිරීමෙන් දෑන්වලට අනතුරු විය හැකි බැවින් මෙවැනි පුරුදු වලින් වළකීම්.
- ▶ ක්‍රිකට්, රගර් බොක්සිං වැනි මුහුණාට අනතුරු සිදුවීමේ අවධානමක් ඇති ක්‍රිබාවල යෙදෙන විට නියමිත ආරක්ෂිත හිස්වැසුම් සහ මුඩ ආවරණ පළදිමු.
- ▶ යතුරු පැදි පදින විට නියමිත ආරක්ෂිත හිස් වැසුම් පළදිමු.
- ▶ වාහනවල ගමන් කරනවිට ආරක්ෂිත බඳ පරි පළදිමු.
- ▶ පාසලේ දී, තිවසේ දී, ක්‍රිබා පිටියේ දී සිදුවිය හැකි අනතුරුවලින් වැළකීමට සුපරක්ෂාකාර්ව සිටිමු.

05. මූඩ ශෝබිසයට අහිතකර පුරුදු වලින් වැළකෙමු

- ▶ බුලන් විට කැමෙන් වැළකෙමු.
- ▶ බාඩුල්, බේඩා වැනි පුවක් අඩංගු පැකටි භාවිතයෙන් වළකීමු.
- ▶ සිගරට්, බේඩා, සුරුරුටු, දුම්කොල පැයිප්ප ඉර්ම, දුම්කොල කුඩා ඉර්ම වැනි විවිධ ආකාරයේ දුම්කොල භාවිත කිරීමෙන් වැළකෙමු
- ▶ මත් පැනයෙන් වැළකෙමු.
- ▶ දත්වලින් බෝතල් මුඩ් කැඩීම, කම්බ නැමීම සහ කැඩීම වැනි ක්‍රියාවන් කිරීමෙන් වැළකෙමු.
- ▶ කුඩා කාලයේ දී අඳගිලි ඉර්ම සුහ්ප කිරීම වැනි අහිතකර පුරුදු වලින් වැළකෙමු.

06. නිසි උපදෙස් සහ ප්‍රතිකාර සඳහා

- ▶ නිසි උපදෙස් හා ප්‍රතිකාර සඳහා ලගම පිහිටි දැන්ත වෙළුස සායනය හරහා දැන්ත වෙළුස්වරයා වෙත යොමු වන්න. වයස අවු: 3 ත් 13 ත් අතර දරුවන් පාසල් දැන්ත සායනය හරහා පාසල් දැන්ත විකිත්සකවරය වෙත යොමු වන්න.

ශෝබිස තොරතුරු සඳහා අමතන්න

1999

සටහන

සටහන්

නාගරික ජනාධාන සංවරධන අධිකාරිය
Urban Settlement Development Authority

නකර කුණියිනුප්පු ආපිවිගුත්ති අතිකාර්චපේ

සෞඛ්‍ය ප්‍රවරධන කාර්යාලය
ස්කාතාර මෙම්පාට්‌ගුප පණියකම
Health Promotion Bureau

unicef
for every child
සංස්කරණ මූල්‍ය ප්‍රංශකමක්වන
වෘත්තා ප්‍රංශකමක්වන